

ADATOK A BAKONY GERINCES ÁLLATAINAK PARAZITA FÉREGFAUNÁJÁHOZ, III.

„A Bakony természeti képe” tudományos kutatás keretén belül 1965—1969 közötti években a Bakony különböző részén végzett helminthológiai vizsgálatok során jelentős számban gyűjtöttünk galandférgeket. A jelen dolgozat a madarakban talált összes galandférget tartalmazza. A vizsgálatok eredményei nemcsak a Bakony faunájára vonatkozó ismereteinket bővítették, hanem az egyébként szegényesen kutatott hazai *Cestoda* faunánk megismeréséhez is újabb adatokat szolgáltatottak.

A megvizsgált gazdák számát, faji összetételét, a gyűjtés helyére és idejére vonatkozó adatokat az I. számú táblázat mutatja.

Az előkerült galandférgek ismertetése

HYMENOLEPIDIDAE (ARIOLA, 1899)

Aploparaksis furcigera (RUD., 1819)

A lúdalkatúak (*Anseriformes*) rendjébe tartozó különböző fajok széles elterjedésű (Európa, Ázsia, Észak-Amerika stb.) élősködője. Hazánkban a Kisalföldről (SEY, 1969) és a Tisza környékéről (SEY, 1968) került elő. A bakonyi gyűjtés során Iszkaszentgyörgyről (1967) származó tőkés réce tápcsatornájában találtunk 14 példányt.

Dicranotaenia coronula (DUJARDIN, 1845)

Ausztrália és Dél-Amerika kivételével kozmopolita elterjedésű faj, amely a lúdalkatúak vékonybelében élősködik. Hazánkban is több helyről (Kisalföld, Tisza környéke; SEY, 1968, 1969) ismeretes. A Bakonyban Uzsáról (1966) és Iszkaszentgyörgyről (1967) származó tőkés récékből került elő összesen 12 egyed.

Diorchis inflata (RUD., 1819)

A Bakony területéről származó szárcsák (Uzsa, 1965, 1966; Iszkaszentgyörgy, 1967) mindegyikében előfordult, néha nagy számban, általában pedig 8—19 példány. Hazánkban eddig a Tisza vidékéről, a Kisalföldről és a Dunántúlról (SEY, 1968, 1969) ke-

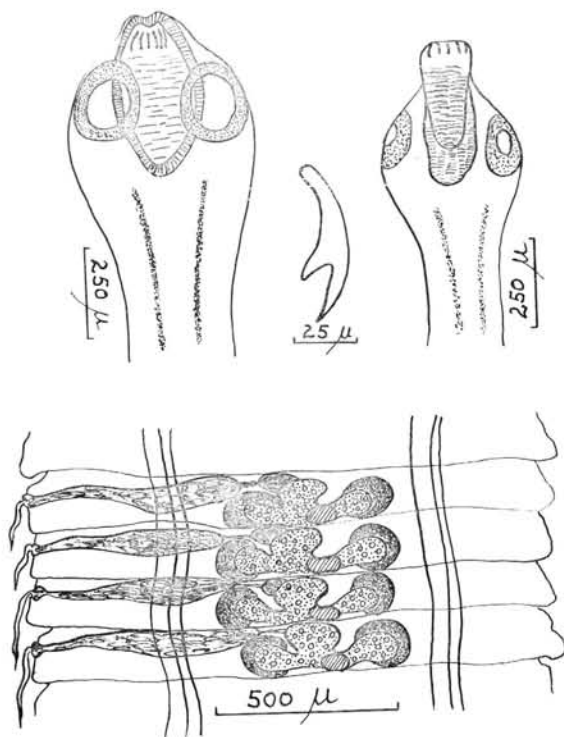
rült elő. Európán kívül Ázsiában és Afrikában is megtalálható. Az *Anseriformes* és *Ralliformes* rendekbe tartozó fajok élősködője.

Diorchis ransomi SCHULTZ, 1940

Az elterjedési területe, valamint a gazda spektruma közel azonos az előző fajéval. Eddig hazánkban a Kisalföldről (SEY, 1966) és a Tisza vidékéről (SEY, 1968) származó szárcsából ismeretes. A Bakonyban szintén a szárcsából került elő Uzsáról (1965) és Iszkaszentgyörgyről (1967). A fertőzöttség mértéke közepes volt, 4—12 példány gazdánként.

Diploposthe laevis (BLOCH, 1782)

Az *Anatidae*, *Rallidae* és *Podicipitidae* családok egyes fajainak széles elterjedésű élősködője. Nyu-

1. *Diorchis inflata*

I. számú táblázat

A megvizsgált gazdaállatok	A gyűjtés helye										
	Zirc				Uzsa			Iszkaszentgyörgy		Pannonhalma	
	1965. VIII. 15—21	1966. VI. 5—11	1968. V. 20—29	1969. VIII. 10—20	1965. VIII. 22—28	1966. VII. 17—22	1968. VI. 10—19	1967. V. 22—28	1967. VIII. 17—25	1968. VIII. 21—30	1969. VII. 20—30
<i>Ardea cinerea</i>	—	—	—	—	8	—	—	2	1	—	—
<i>Ardea purpurea</i>	—	—	—	—	3	4	3	2	—	—	—
<i>Podiceps ruficollis</i>	—	—	—	—	6	—	—	—	2	—	—
<i>Nycticorax nycticorax</i>	—	—	—	—	5	2	2	1	—	—	—
<i>Ixobrychus minutus</i>	—	—	—	—	10	—	—	3	1	—	—
<i>Ciconia ciconia</i>	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>Anas platyrhynchos</i>	—	—	—	—	1	2	3	2	2	—	—
<i>Accipiter gentilis</i>	1	3	—	—	3	—	—	—	—	—	2
<i>Buteo buteo</i>	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
<i>Rallus aquaticus</i>	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
<i>Porzana porzana</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
<i>Gallinula chloropus</i>	—	—	—	—	6	—	—	—	—	1	—
<i>Fulica atra</i>	—	—	—	—	9	—	4	3	1	—	—
<i>Vanellus vanellus</i>	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1
<i>Larus ridibundus</i>	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
<i>Tringa nebularia</i>	—	—	—	—	10	9	5	1	—	2	—
<i>Asio otus</i>	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	1
<i>Apus apus</i>	—	6	—	3	—	—	—	—	—	2	3
<i>Dendrocopus major</i>	2	—	1	—	—	—	1	—	—	1	2
<i>Hirundo rustica</i>	3	—	3	2	2	—	—	—	—	2	3
<i>Oriolus oriolus</i>	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	2
<i>Corvus frugilegus</i>	—	4	—	—	—	—	—	2	—	2	4
<i>Pica pica</i>	—	1	—	—	—	2	2	—	2	1	—
<i>Garrulus glandarius</i>	1	—	—	—	4	—	1	—	—	—	—
<i>Turdus merula</i>	3	5	—	2	—	4	—	—	2	1	—
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	—	—	—	—	9	—	—	3	4	—	1
<i>Sturnus vulgaris</i>	—	—	—	—	—	—	2	4	5	3	2

gat-Európán kívül előfordul Észak-Amerikában, Ázsiában, Ausztráliában és Afrikában. Hazánkban az Alföldről (EDELÉNYI, 1964) tőkés récéből, a Kisalföldön (SEY, 1969) pedig a barát récéből került elő. A Bakonyban Uzsáról (1968) származó tőkés réce tápcsatornájában találtunk 3 példányt.

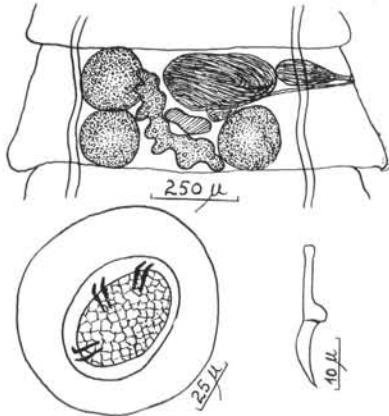
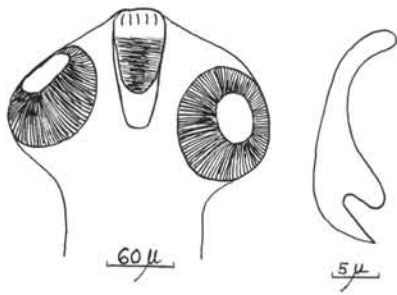
Fimbriaria fasciolaris (PALLAS, 1781)

Kozmopolita elterjedésű elősködője az *Anseriformes* rend egyes fajainak. Hazánkból a Kisalföldről (SEY, 1969) ismeretes. A Bakonyban Uzsáról (1966) és Iszkaszentgyörgyről (1967) származó tőkés réce vékonybeléből került elő 2 példány.

Passerilepis crenata (GOEZE, 1782)

A *Passeriformes*, *Piciformes* és *Coraciiformes* rendek egyes fajainak nagy földrajzi elterjedéssel bíró elősködője. Európán kívül Afrikában, Észak-Amerikában, Indiában és Japánban is megtalálható. A Bakonyban Uzsáról (1966) és Iszkaszentgyörgyről (1967) származó *Pica pica*, valamint Pannonhalmán (1968) gyűjtött *Dendrocopus major* vékonybeléből került elő 12 példány. A hazai faunára nézve új faj.

A nagyszámú proglottisból álló féreg 100—113 mm hosszú. A scolex kicsi 0,17—0,2 mm széles. A rajta elhelyezkedő 4 szívóka közel egyforma nagyságú: 0,095×0,05 mm. Az ormány 0,075×0,049 mm.

2. *Passerilepis crenata*

Rajta 10 tövis helyezkedik el 0,02—0,024 mm hosszúsúak. Az ormányhüvely 0,162—0,170×0,138—0,140 mm nagyságú. A nyak viszonylag hosszú 1,02×0,15 mm. Funkcionáló ivarszerveket tartalmazó proglottis 0,85—1,01 mm széles és 0,16—0,35 mm hosszú. A kiválasztó csövek 0,022 és 0,013 mm szélesek. Az ivarnyílások egyoldaliak, a proglottis oldalának a közepe táján nyílnak. A kloaka egyszerű felépítésű. A három here közül kettő aporalisan egymás fölött, a harmadik porálisan helyezkedik el a szikmirigyhez viszonyítva. Gömbölyű vagy kissé ovális formájúak 0,2—0,21×0,15—0,2 mm nagyságúak. A cirruszsák 0,210×0,1 mm méretű, belsejét a vesicula seminalis interna tölti ki, egy kevéssel túlnyúlik a poralis kiválasztócsőn. A vesicula seminalis externa mérete 0,25×0,150 mm, többé-kevésbé az íz közepén helyezkedik el. A vagina hosszú vékony cső, amely a receptaculum seminisben tágul ki. Az ovárium legyező formájú, mérete 0,14×0,38 mm. A szikmirigy kompakt 0,1×0,075 mm nagyságú, az ovárium mögött fekszik. Az uterus zsák formájú, a peték 0,078—0,085 mm átmérőjűek. Az embriophor 0,052—0,061, az embrionális tüskék pedig 0,020—0,025 mm nagyságúak.

Passerilepis passeris (GMELIN, 1790)

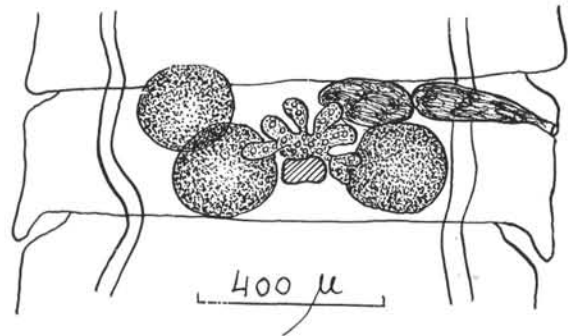
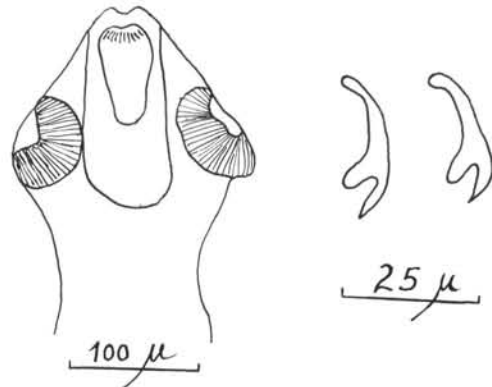
A Passeriformes rend számos fajának nyugat-európai, indiai és afrikai elterjedésű élősködője. Hazánkban a Tisza vidékéről (SEY, 1968) és a Kisalföldről (SEY, 1969) ismeretes. A Bakonyban Zircről (1966), Iszkaszentgyörgyről (1967) és Pannónhalmáról (1968) származó vetési varjú tápcsatornájából került elő 23 példány.

Sobolevicanthus octacantha (KRABBE, 1869)

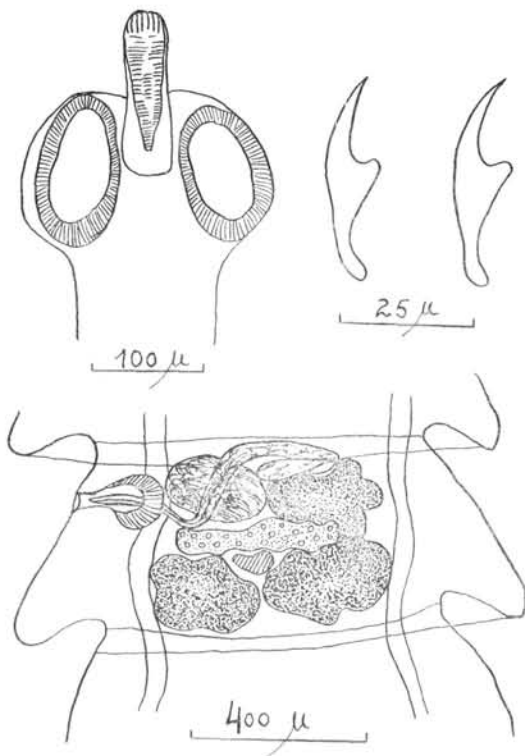
Különböző házi és vadon élő réce fajok élősködője. Nyugat-Európából és Afrikából ismeretes az előfordulása. Hazánkban a Tisza vidékéről és a Kisalföldről (SEY, 1968, 1969) került elő. A Bakonyban Uzsárol (1968) származó tőkés réce tápcsatornájában találtunk 3 példányt.

Sobolevicanthus gracilis (ZEDER, 1803)

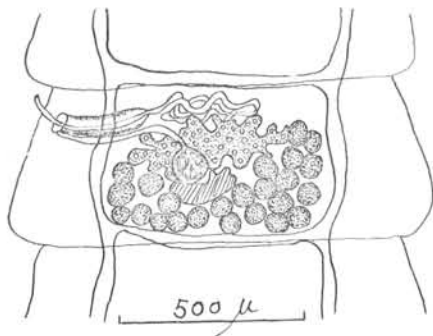
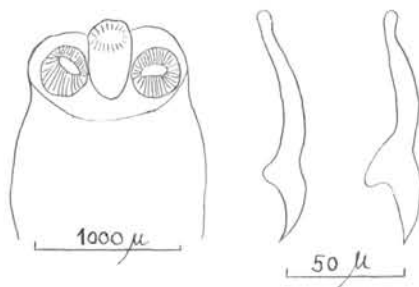
Az Anseriformes rendbe tartozó házi és vadon élő madarak tápcsatornájának széles elterjedésű galandférgé. Európában általánosan elterjedt és is-

3. *Passerilepis passeris*

4. *Sobolevicanthus octaequalis*

5. *Dilepis undula*

mert Ázsiából, Japánból és Észak-Amerikából. Hazánkban eddig a Tisza vidékén és a Kisalföldön (SEY, 1968, 1969) került elő. A Bakonyban Uzsán (1966) és Iszkaszentgyörgyön (1967) gyűjtött tőkés réce tápcsatornájában találtunk 14 példányt.

Variolepis farciminosus (GOEZE, 1782)

A *Passeriformes* rend különböző fajainak parazitája. Európán kívül Észak- és Dél-Amerikában. Ázsiában és Japánban ismert az előfordulása. Hazánkban eddig egy helyről (a Tisza vidéke; SEY, 1968) került elő. A bakonyi vizsgálatok során megtaláltuk Zircről (1966), Iszkaszentgyörgyről (1967) és Pannonhalmáról (1968, 1969) származó *Turdus merula*, *Oriolus oriolus* és *Pica pica* tápcsatornájában, összesen 28 példányt.

DILEPIDIDAE FUHRMANN, 1907

Dilepis undula (SCHRANK, 1788)

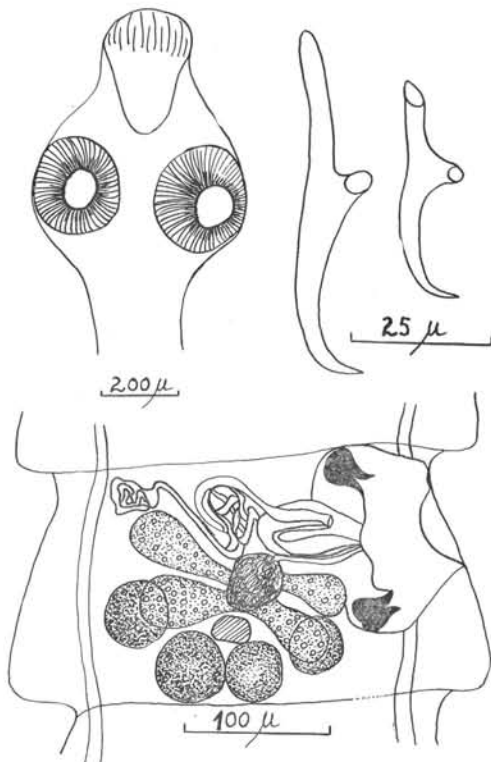
A *Passeriformes* rend számos fajának tápcsatornájában élőszködik. Előfordul Európában és a Szovjetunióban. Hazánkban eddig a Tisza vidékéről (SEY, 1968) került elő. A Bakonyban Zircről (1965), származó *Turdus merula* vékonybelében találtunk Iszkaszentgyörgyről (1967) és Pannonhalmáról (1968) származó *Turdus merula* vékonybelében találtunk összesen 12 példányt.

Dilepis unilateralis (RUD., 1819)

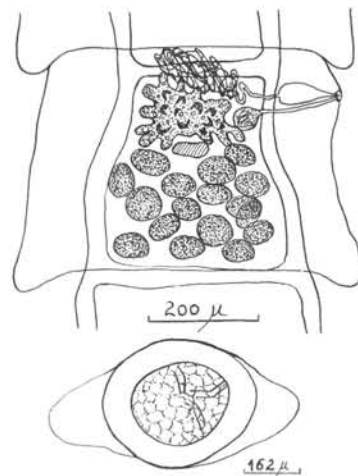
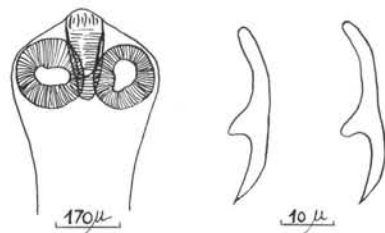
Különböző gémfajok tápcsatornájában élőszködik. Előfordul Észak-, Kelet- és Közép-Európában, valamint Braziliában és Ázsiában. Hazánkban a Tisza vidékéről (SEY, 1968) és a Dunántúlról (SEY, 1969) ismeretes. A Bakonyban Uzsáról (1965) és Iszkaszentgyörgyről (1967) származó *Ardea purpurea*, illetve *Ardea cinerea* vékonybeléből került elő néhány példány.

Gryporhynchus cheilancristrotus (WEDL, 1855)

Uzsáról (1965) és Iszkaszentgyörgyről (1967) származó vörös gém vékonybelében találtuk nagy számban. Az egyik, Uzsán gyűjtött vörös gém táp-

6. *Gryporhynchus cheilaneristrotus*

8. *Choanotaenia crateriformis*

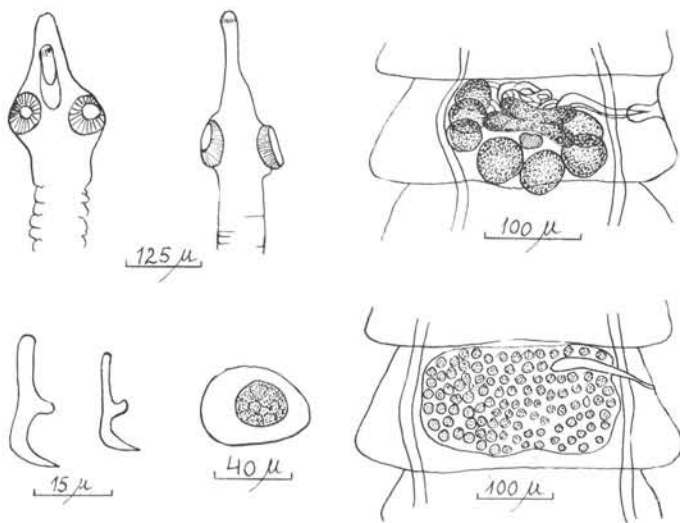
csatornájában 114 példány volt. Hazánkban a Duna-túlról és a Tisza vidékéről (SEY, 1968, 1969) került még elő. Általában a különböző gémfajok Közép- és Kelet-európai, valamint ázsiai elterjedésű parazitája.

CHOANOTAENIIDAE MATHEVOSSIAN, 1953

Choanotaenia crateriformis (GOEZE, 1782)

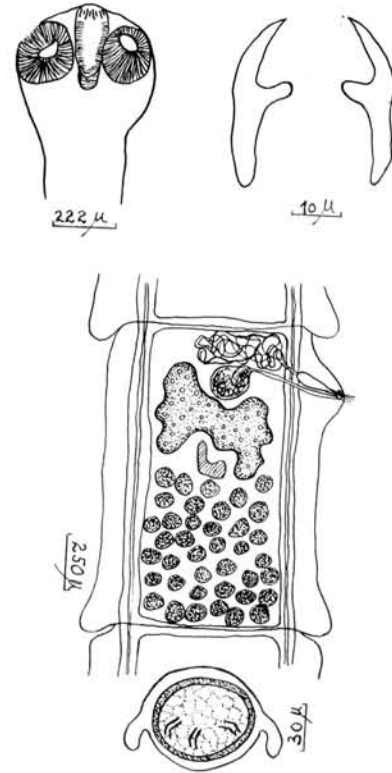
A harkályfélék jellegzetes élősködője. Az eddigi vizsgálatok során csak a *Picidae* családba tartozó gazdákból került elő. Közép- és Nyugat-Európából, valamint a Szovjetunióból ismeretes az előfordulása. A Bakonyban Zircről (1965) és Pannonhalmáról (1969) származó *Dendrocopus major* tápcsatornájában találtunk összesen 8 példányt.

A strobila 15–28 mm hosszúságú. A scolex szélessége 0,25–0,35 mm. A szívókák közel azonos mé-

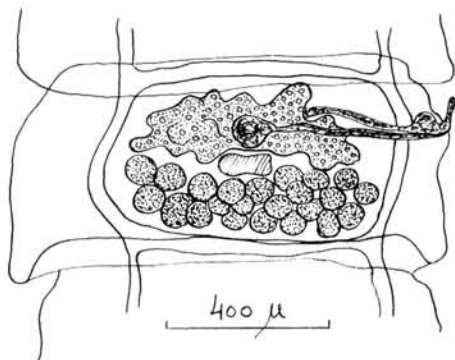
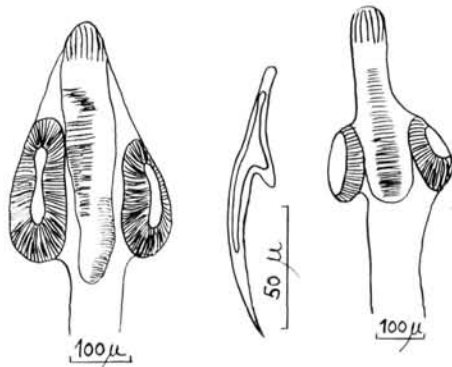

7. *Dilepis unilateralis*

retűek $0,130-0,150 \times 0,102-0,121$ mm. Az ormány $0,205 \times 0,075$ mm, az ormányhüvely $0,262$ mm nagyságú. Az ormányon 28 tövis helyezkedik el két sorban. Az első sorban levők $0,029-0,030$ mm, a másodikban levők pedig $0,030-0,032$ mm. A scolex alatt elhelyezkedő nyak $0,624$ mm hosszú. A scolexhez közel elhelyezkedő proglottisok haránt téglalap alakúak, a mögöttük következők majdnem négyzet alakúak és a strobila második felében levők pedig hosszabbak, mint amilyen szélesek. A kiválasztó csövek $0,025$, illetve $0,012$ mm szélesek. Az ivarnyílás szabálytalanul váltakozik, az iz első harmadában nyílik. Az atrium genitale $0,013$ mm mély. Az ivarszervek vezetékai a kiválasztó csövek között húzódnak. A herék száma $16-25$, átlagos méretük $0,062 \times 0,075$ mm. A herék az iz hátsó felében vagy a hátsó kétharmadrészben helyezkednek el. A vas defferens erősen kanyargós a cirruszsákon kívül és belül. A cirruszsák $0,112-0,175 \times 0,042$ mm. A szikmirigy centrális elhelyezkedésű, a vagina $0,250$ mm hosszú, az atrium genitalehoz a cirruszsák alatt kapcsolódik. A receptaculum seminis $0,095 \times 0,062$ mm nagyságú. Az ovárium lebenyes felépítésű, a herék előtt és a vas defferens vezeték-

10. *Anomotaenia discoidea*

9. *Choanotaenia porosa*

kei között található. Mérete $0,225 \times 0,125$ mm. Az uterus egy-egy petét tartalmazó kapszulákra esik szét. A kapszula mérete $0,100 \times 0,092$, a pete $0,051 \times 0,142$, az oncosphera $0,031$ mm. Az embrionális tűske $0,018$ mm hosszú.

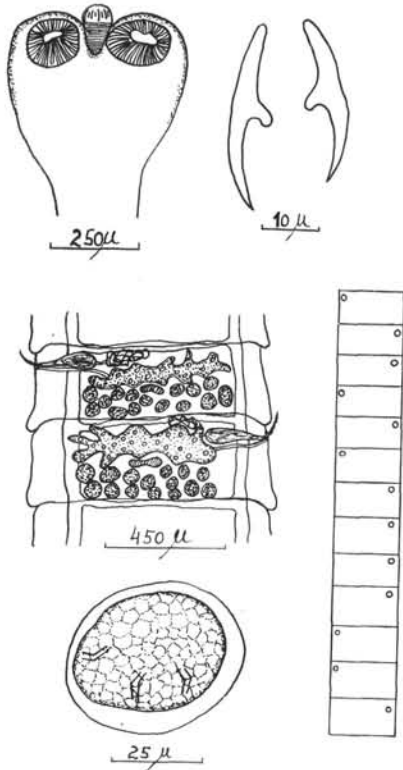
Choanotaenia porosa (RUD., 1810)

A sirályfélék (*Laridae*) számos fajának élősködője. Az USA-ban, Egyiptomban, Közép- és Kelet-Európában fordul elő. Hazánkban a Tisza vidékén és a Dunántúlon (SEY, 1968, 1969) ismeretes az előfordulása. A Bakonyban Uzsán (1965) gyűjtött sirályban találtunk 6 példányt.

Anomotaenia discoidea (BENEDEN, 1868)

A gölya (*Ciconia ciconia*) tápcsatornájának élősködője. Közép-Európában és Marokkóban ismeretes az előfordulása. A Bakonyban Iszkaszentgyörgy-

Anomotaenia galbulae (GMELIN, 1790)

11. *Anomotaenia galbulae*

A *Corvidae* és *Oriolidae* családok egyes fajainak tápcsatornájában élősködik. Európai és ázsiai elterjedésű faj. A Bakonyban Iszkaszentgyörgyről (1967) és Pannonhalmáról (1968) származó sárgarigóból gyűjtöttünk összesen 7 példányt. A hazai faunára nézve új faj.

A strobila 10–13 mm hosszú, maximális szélessége 0,98–1,1 mm. A scolex 0,3–0,49 mm széles. A szívók átmérője 0,13–0,15 mm között változik. Az ormány 0,15×0,07 mm. Az ormányon 23–25 tövis található, amelyek két sorban helyezkednek el. Az első sor tövisai 0,030–0,035, a másodikban levők pedig 0,029–0,03 mm. Nyak nincs, az ízek közvetlen a scolex alatt kezdődnek. A ventrális és a dorsális kiválasztócső egyforma keresztmetszetű 0,025 mm. Az ivarnyílás szabálytalanul változik, a mellékelt sematikus rajz szerint. A genitalis porus az íz oldalának elülső részén helyezkedik el. A cirruszsák 0,150×0,025 mm és az érett ízekben túlhalad a kiválasztó edényen. A cirrusz 0,025 mm hosszú és apró tüskékkel borított. A herék száma 15–17, méretük 0,057 mm, az íz hátulsó felében található. A vas deferens erősen kanyargós, az íz érintkezési felülete mentén helyezkednek el. A vagina 0,210 mm hosszú, amely a receptaculum seminisben tágul ki, ez utóbbi 0,039 mm átmérőjű hólyag. Egy-egy petét tartalmazó kapszula 0,039, a pete 0,037×0,032, az oncosphera pedig 0,032 mm. Az embrionális tüskék 0,019 mm hosszúak.

Kowalewskiella cingulifera (KRABBE, 1969)

A *Charadriidae* és *Scolopacidae* családok számos fajának élősködője. Európából és Szovjetunióból ismeretes az előfordulása. Hazánkban eddig a Kiskalföldéről és a Tisza vidékéről (SEY, 1968, 1969) került elő. A bakonyi gyűjtés során Iszkaszentgyörgyről (1967) származó *Tringa nebularia* tápcsatornájában találtunk 3 példányt.

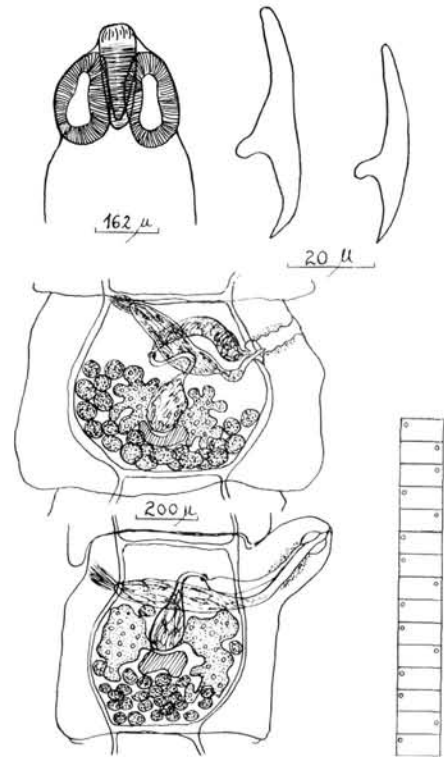
Liga depressa (SIEBOLD, 1836)

Apodidae és a *Hirundinidae* családok fajainak élősködője. Európában, Afrikában és a Szovjetunióban fordul elő. A Bakonyban Zircen (1966) és Pannonhalmán (1968, 1969) gyűjtött sárlósfecskék vékonybeléből került elő nagy számban.

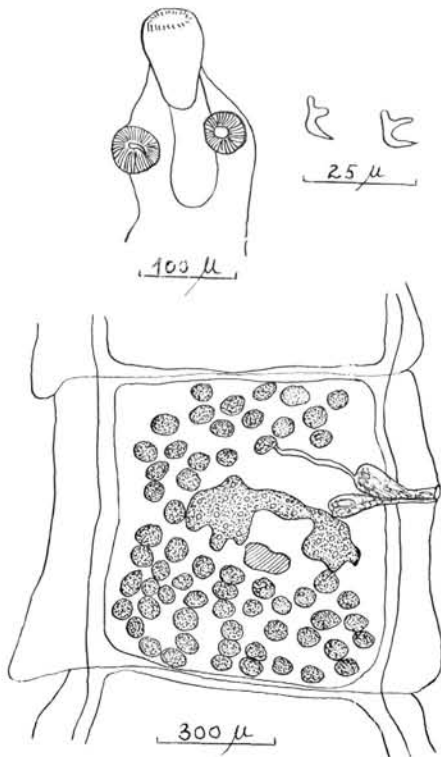
ről (1967) származó gólya vékonybeléből került elő 4 példány. A hazai faunára nézve új faj.

A strobila elérheti a 15–20 cm hosszúságot, maximális szélessége 1,35 mm. A scolex 0,45 mm széles, a szívókák átmérője 0,2–0,3 mm. Az ormányhüvely erősen izmos, 0,254 mm hosszú. Az ormányon levő 22 tövis két sorban helyezkedik el. Az első sor tövisének hossza 0,038, a második soré 0,034 mm. A nyak hossza 0,05 mm. A dorsalis kiválasztócső 0,015, a ventrális 0,02 mm átmérőjű. Az ivarnyílás szabálytalanul változik, az íz elülső harmadában található. A cirruszsák 0,190–0,250×0,050 mm. A vas deferens erősen kanyargós, számos hurkot képez. A konuszos formájú cirruszon egy köteg hajformájú serte található. A 34–36 here a női szaporító szerv mögötti hátulsó részt tölti ki, átlagos méretük 0,13–0,095 mm. Az ovárium centrális elhelyezkedésű, két nagyobb lebenyre tagolódik, mérete 0,258×0,350 mm. A szikmirigy az ovárium alatt van 0,068 mm hosszúságú. A vagina a receptaculum seminis-be szélesedik ki, amelynek mérete 0,115×0,096 mm. Az uterus egyes kapszuláinak mérete 0,125×0,098. A pete 0,076×0,061, az oncosphera 0,059×0,049 mm. Az embrionális tüskék 0,021 mm hosszúak.

A strobila hossza 12—20 mm, maximális szélessége 0,5—1,0 mm. A scolex szélessége 0,31—0,47 mm. A szívókák $0,22 \times 0,15$ mm. Az ormány hossza 0,220—0,248 mm. Az ormányon 19—28 tövis található, két sorban helyezkednek el, az első sor tövissei 0,038—0,049, a második sor 0,025—0,039 mm. A kiválasztócsövek átmérője 0,021, illetve 0,081 mm. Az ivarnyílások szabálytalanul váltakoznak, az ízek szélének elülső harmadában találhatóak. A cirrusz apró tüskékkel borított. A cirruszsák $0,42—0,45 \times 0,03—0,08$ mm. A 25—32 db here az ováriumot körülvéve helyezkedik el. Átlagos méretük $0,053 \times 0,051$ mm. A vas deferens hurkai az íz elülső részében vannak. Az ovárium erősen lebenyezett, mérete $0,256 \times 0,062$ mm. A szikmirigy az ovárium alatt található $0,068 \times 0,082$ mm. A vagina eléggé nagy, a vesicula seminalisba szélesedik ki, mérete 0,072—0,096 mm és izmos sphincterrel van ellátva. Az uterus egy petét tartalmazó kapszulákra esik szét. A peték oválisak 0,052—0,069 mm hosszúak, az oncosphera 0,025—0,032 mm átmérőjűek. A peték mindkét végén hosszú filamentum található.

13. *Liga depressa*

12. *Kowalewskiella cingulifera*

TAENIIDAE LUDWIG, 1886

Cladotaenia globofera (BATSCH, 1786)

A nappali ragadozók (*Falconiformes*) széles elterjedésű élősködője. Európán kívül Ázsiában, Afrikában és Amerikában fordul elő. Hazánkban a Dunántúlról (SEY, 1969) ismeretes. A Bakonyban Zircről (1969) származó *Buteo buteo* vékonybelében találtunk 3 példányt.

AMABILIIDAE BRAUN, 1900

Schistotaenia macrorhyncha (RUD., 1810)

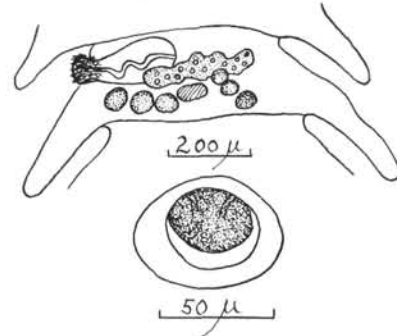
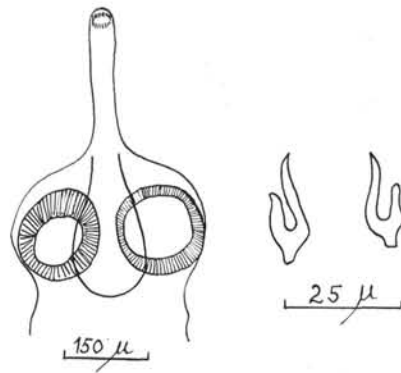
A különböző vöcsök fajok tápcsatornájának jellegzetes élősködője. Földrajzi elterjedése Európára korlátozódik. Hazánkban a Kisalföldön (1969) és a Tisza vidékén (1968) ismeretes az előfordulása. A Bakonyban Uzsárol (1965) származó *Podiceps ruficollis* vékonybeléből került elő 6 példány.

Tatria acanthorhyncha (WEDL, 1855)

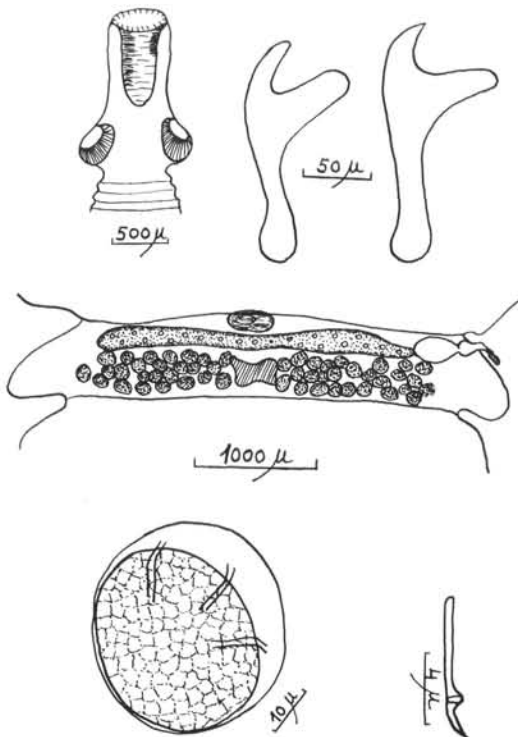
Az egyes vöcsök fajokon kívül ritkábban a kacsafélékben is előfordul. Közép- és Kelet-Európában, az USA-ban és Ázsiában ismert. Hazánkban a Kisalföldön (SEY, 1969) és a Tisza vidékéről (SEY, 1968) került elő. A Bakonyban Uzsán (1965) gyűjtött *Podiceps ruficollis* vékonybelében találtunk 5 példányt.

A Bakony területén madaraktól gyűjtött galandférgek gazdák szerinti megoszlása

- Podiceps ruficollis
- Schistotaenia macrorhynsha
- Tatria acanthorhyncha
- Ardea cinerea
- Dilepis unilateralis
- Gryporhynchus cheilancristrotus
- Ardea purpurea
- Dilepis unilateralis
- Gryporhynchus cheilancristrotus
- Ciconia ciconia

15. *Tatria acanthorhyncha*

14. *Schistitaenia macrorhyncha*

- Anomotaenia discoidea
- Anas platyrhyncha
- Aploparaksis furcigera
- Dicranotaenia coronula
- Fimbriaria fasciolaris
- Diploposthe laevis
- Sobolevicanthus gracilis
- Sobolevicanthus octacantha
- Buteo buteo
- Cladotaenia globifer
- Gallinula chloropus
- Diorchis ransomi
- Fulica atra
- Diorchis inflata
- D. ransomi
- Tringa nebularia
- Kowalewskiella cingulifera
- Larus ridibundus
- Choanotaenia porosa
- Apus apus
- Liga depressa
- Dendrocopus major
- Passerilepis crenata
- Choanotaenia crateriformis

Oriolus oriolus
Variolepis farciminosus
Anomotaenia galbulae
Corvus frugilegus
Passerilepis passeris
Pica pica

Passerilepis crenata
Variolepis farciminosus
Turdus merula
Dilepis undula
Variolepis farciminosus

Sey Ottó

IRODALOM — LITERATUR

- ABULADZE, K. I. (1964): Asznovü cesztodologii, T. IV. — Izd. Akad. Nauk., Moszkva.
- BEVERLEY—BURTON, M. (1962): Studies on the Cestoda of British Freshwater Birds. — Proc. Zool. Soc., 142, 307—346.
- BEZUBIK, B. (1956): Helminthofauna dzikich kaczek (podrodz Anatidae). — Acta Parasit. Polon., 4, p. 407—510.
- BEZUBIK, B. (1965): Materialy do helminthofauny ptakow wodnych Polski. — Acta Parasit. Polon., 4, p. 59—88.
- CZAPLINSKI, B. (1956): Hymenolepidiae Fuhrmann, 1907 (Cestoda) Parasites of Some Domestic and Wild Anseriformes in Poland. — Acta Parasit. Polon., 4, p. 172—375.
- DEBLOCK, S. (1964): Les Hymenolepis de Charadriiformes. — Annales de Parasitologie (Paris), 6, p. 695—754.
- DUBININA, M. N. (1950): Lentocsnüe cservi ptic, zimujuscih v Juzsnom Tadziksiztane. — Parasit. szb. Zool. inta. AN. 12, p. 351—381.
- DUBININA, M. N. (1953): Lentocsnüe cservi, gnyezd-jascsihszja v Zapadnom Szibirii. — Parasit. szb. Zool. inta. AN. 15, p. 117—233.
- DUBININA, M. N. i. A. P. KULAKOVA (1960): Materialü k parazitofaune vorobinüh i nyekatorüh drugih melkih ptic deltü Volgi. — Parasit. szb. Zool. inta. AN. 19, p. 344—372.
- EDELÉNYI, B. (1964): A hazi madarak belső-élősködő férgel, III. — A Debreceni Agrártudományi Főiskola Évkönyve, p. 173—188.
- FURMAGA, S. (1957): Helminthofauna ptaków drapieżnych (Accipitres et Striges) okoli Lublina. — Acta Parasit. Polon., 5(13), p. 215—297.
- GVOZGYEV, E. V. (1964): Lentocsnüe cservi ahotnü-csepromiszlovüh ptic Juzsna Kazahsztana. — An. Kazahskoj SzSzsR. inta. Zool. 22, p. 74—107.
- KORPACZEWSKA, W. (1963): Tapeworms of Aquatic Birds in Some Mazurian Lakes. — Acta Parasit. Polon., 22, p. 315—336.
- MACKO, J. (1959 a): K helminthofaune potápkovitych vtákov na Vychodnom Slovensku. — Ceskos. parasit., 6(1), p. 127—158.
- MACKO, J. (1959 b): K faune plathelminthov volavky purpurovej (Ardea purpurea L.). — Biológia, Bratislava, 15(8), p. 608—612.
- MACKO, J. (1959 c): Zur Revision der systematischen Kennzeichen einiger Cestodenarten der Familie Hymenolepidiae und Dilepididae. — Helminthologia, 1(1—4), p. 121—131.
- MACKO, J. (1960): K faune plathelminthov volavky popolavej (Ardea cinerea L.) ha vychodnom Slovensku. — Sbornik Vychodo-slovenského Muzea, 1, p. 91—109.
- MACKO, J. (1961): K faune plathelminthov bociana bieleho. — Ceskos. parasit., 8, p. 283—294.
- MACKO, J. (1962—1963): Auszug aus der Beschreibung neuer Helminthenarten bei freilebenden Vögeln in der Slowakei. — Helminthologia, 4(1—4), p. 290—302.
- MATHEVOSSIAN, E. M. (1963): Asznovü cesztodologii, T. III. — Izd. Akad. Nauk., Moszkva.
- MATHEVOSSIAN, E. M. (1969): Asznovü cesztodologii, T. VII. — Izd. Akad. Nauk., Moszkva.
- METRICK, D. F. (1958): Helminth Parasites of Hertfordshire Birds II. — Cestoda. — J. Helminthol., 32, p. 158—194.
- RYBICKA, K. (1957): Three Species of the Genus Diorchis Clerc, 1903 Occurring in European Coot (Fulica atra L.). — Acta Parasit. Polon., 5, p. 449—477.
- RYSAVY, B. (1955): Cizopasni cervi pevcu (Passeriformes) Lenicke rezervace. — Vest. Ceskos. Spolec. Zool. 19, p. 99—118.
- RYSAVY, B. (1957): Ipolci poznatky o helminthofaune ptakov u Ceskoslovenska. — Ceskos. parasit., 4, p. 299—329.
- RYSAVY, B. (1961): Tasemnice vodniho ptactva z Rybnicki oblasti jiznich Cech. — Ceskos. parasit., 8, p. 325—364.
- SEY, O. (1966): Adatok a szárcsa (Fulica atra L.) parazita féregfaunájához. — Állattani Közl., 53, p. 123—130.
- SEY, O. (1968): Cestodes from Birds Living along the Tisza. — Tiscia (Szeged), 4, p. 69—78.
- SEY, O. (1969): Galandférgel jelentős madarakból. — Állattani Közl., 56, p. 121—129.
- SZPASSZKAJA, L. P. (1966): Cesztodü ptic SzSzsR, gimenolepididae. Izd. — „Nauka”, Moszkva.

ANGABEN ZUR PARASITÄREN WURM—FAUNA DER WIRBELTIERE IM BAKONY-GEBIRGE III.

In der Arbeit werden die während den in einigen Gebieten des Bakony-Gebirges durchgeführten helminthologischen Untersuchungen gefundenen 23 Bandwurmartarten bekanntgegeben. Die gefundenen Bandwürmer verfügen im allgemeinen über ein breites geographisches Vorkommen.

Bezüglich der Ungarischen Fauna erwiesen sich 5 Arten als neu: *Passerilepis crenata*, *Anomotaenia galbulae*, *Anomotaenia discoidea*, *Choanotaenia crateriformis* und *Liga depressa*.

Ottó Sey

CONTRIBUTION TO THE FAUNA OF PARASITIC WORMS IN THE VERTEBRATE ANIMALS OF THE BAKONY MTS. III.

The present paper discusses 23 tapeworm species identified during a series of helminthological investigations conducted in a number of localities in the Bakony Mts. (Uzsa, Zirc, Iszkaszentgyörgy, Pannonhalma). The identified worms are of wide geographical distribution.

Five species proved to be new to the Hungarian fauna: *Passerilepis crenata*, *Anomotaenia galbulae*, *Anomotaenia discoidea*, *Choanotaenia crateriformis* and *Liga depressa*.

Otto Sey

